

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 2, 12, 28, 30, 30¹, 30², 35¹ STRAIPSNIŲ
PAKETIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹, 30³, 30⁴, 30⁵, 30⁶, 30⁷, 30⁸, 30⁹, 35², 35³, 35⁴, 35⁵ STRAIPSNIAIS, SEPTINTUOJU¹ IR
SEPTINTUOJU² SKIRSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

DERINIMO PAŽYMA

2020-

Institucija, rašto data ir Nr., pastaba	Suinteresuotų šalių pastabos ir pasiūlymai*	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų
Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse (2020-01-27, el. laiškas)	VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“, Lietuvos pramoninių konfederacija Įstatymo projekto 6 straipsnio 7 dalyje, kuria Įstatymo 30 ² straipsnis papildomas 11 dalimi, nurodyta: „Savivaldybės privalo užtikrinti, kad patvirtinti nauji vietinės rinkliavos at kioskų įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžiai mokami atliekų turėtojų kiekvieną mėnesį už paslaugas neviršys 1 procento vidutinių mėnesio namų ūkio pajamų.“ Dar kartą siūlome įvertinti, ar minėta nuostata dera su principu „teršėjas moka“, ar „lubų“ taikymas užtikrina būtinųjų sąnaudų padengimą ir pan. Pvz., jei yra komercinės, gamybinės ar kitos paskirties nekilnojamas turtas ir jame susidarantių atliekų kiekiai yra dideli, tai taikant šią nuostatą turėtų būti taikomos „lubos“, net jei pagal kiekį atliekų turėtojas faktiškai turėtų mokėti daugiau. Tokia atveju atliekų turėtojai, kurie pašalina nedidelius atliekų kiekius susimoka visą jiems paskaičiuotą kainą (nes nesiekia 1 proc. NUP), o didelius atliekų kiekius pašalinantys asmenys atsiduria palankesnėje	Atsižvelgta iš dalies. Savokos „namų ūkis“ apibrėžtis, parengta vadovaujantis 2003 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1177/2003 dėl Bendrijos statistikos apie pajamas ir gyvenimo sąlygas nuostatomis ir pateikta Lietuvos Respublikos terminų banke („namų ūkis – atskirai gyvenantis vienas asmuo arba grupė viename būste gyvenančių asmenų, kurie dalijasi išlaidas ir bendrą apsirūpinimą gyventi būtinomis priemonėmis“), šiuo metu yra vartojama bendrojoje, socialinėje ir gyvenimo lygio statistikoje. Pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“, namų ūkių veikla klasifikuojama kaip „namų ūkių, samdantių darbininkus, veikia“ arba kaip 2 „namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu“. Atsižvelgdami į tai, kad savoka „namų

		<p>padėtyje, nes jiems taikoma 1 proc. NŪP riba, nepaisant to, kad jie faktiškai turėtų mokėti daugiau.</p> <p>Be to, jei nėra aišku, kaip bus užtikrinamas/patikrinamas šios nuostatos taikymas praktikoje, siūlome iš viso jos atsisakyti, arba aiškiai nurodyti, kaip ji bus įgyvendinama.</p>	<p>ukis“ įvairiuose šaltiniuose suprantama skirtingai, ir į Lietuvos Respublikos terminų banke pateikiamą šios sąvokos apibrėžtį, Įstatymo projekto 30² straipsnio 11 dalis papildyta sąvoka „fiziniai asmenys“. Juridiniams asmenims ši sąlyga negalioja.</p> <p>Sąvoka „namų ūkis“ suprantama kaip atskirai gyvenantis vienas asmuo arba grupė viename būste gyvenančių asmenų, kurie dalijasi išlaidas ir bendrai apsirūpina gyventi būtinomis priemonėmis.</p> <p>Šios nuostatos įgyvendinimo priežiūrą vykdys Taryba.</p>
Teisingumo ministerija (2020-01-24, el. laiškas)		<p>Pakartotinai siūlome įstatyme nustatyti kriterijus (t. y. įtvirtinti rinkliavos dydį apsprendžiančias esmines nuostatas), kuriais vadovaudamasis aplinkos ministras tvirtintų objektų sąrašą.</p> <p>Be to, argi bendriausiais požymiais tokio sąrašo turinys negalėtų būti atskleistas įstatyme?</p>	<p>Neatsižvelgta. Perteklinis reikalavimas. Įstatymo 30¹ straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Nekilnojamojo turto objektų rūšių sąrašą nustato Aplinkos ministerija, tuo įpareigojant nustatyti aiškų sąrašą objektų, kurie privalo mokėti rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą. Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. D1-150 „Dėl Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašo patvirtinimo“.</p> <p>Atliekų tvarkymo įstatymo 20 straipsnyje nurodytos Aplinkos ministerijos funkcijos.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies. Savivaldybėms neįvykdžius Valstybiniame atliekų tvarkymo plane numatytų reikalavimų neužtikrinama</p>
		<p>Pakartotinai nepritariame dėstomoms Įstatymo 35² str. (ir susijusių straipsnių) nuostatoms, kuriuose siūloma numatyti</p>	

	<p>ekonominės sankcijas (administracinę atsakomybę) savivaldybėms už ATĮ, Valsybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane numatytų užduočių neįvykdymą ar neįvykdymą nustatytais terminais (pvz., už reikalavimo įrengti didelių gabaritų atliekų susirinkimo aikštelės neįvykdymą). Neatmestina, kad tokios užduotys gali būti neįvykdomos dėl finansavimo trūkumo, teritorijų planavimo dokumentų derinimo procedūrų užsitęsimo, todėl pirmiausiai turėtų būti vertinamos kitos situacijos sprendimo alternatyvos. Dėl siūlomo administracinės atsakomybės taikymo savivaldybėms, kurio neigiamas pasekmės dėl savivaldybės institucijų veikimo (neveikimo) patirtų visa savivaldybės bendruomenė, galėtų būti iš dalies apribotos savivaldybės finansinės galimybės įgyvendinti jai įstatymais nustatytas funkcijas, o taip pat atsirastų papildomų valstybės biudžeto dotacijų poreikis savivaldybių funkcijoms vykdyti. Nuostatos dėl administracinės atsakomybės taikymo savivaldybėms neatitiktų viešosios tvarkos bei vietos savivaldos, kaip vienos iš viešosios valdžios sistemos, konstitucinės sampratos, o taip pat valstybės ir savivaldybių interesų derinimo konstitucinio principo, kuris pasireiškia valstybei įvairiais būdais ir formomis remiant savivaldybes, valstybei įstatymo apibrėžtomis formomis prižiūrint savivaldybių veiklą, taip pat koordinuojant bendrus veiksmus, kai siekiama reikšmingų socialinių tikslų. Be to, nuostata, kad atsakomybę savivaldybėms taikytų aplinkos ministro įsakymu įgaliotas</p>	<p>kokybiška paslauga, Europos Sąjungos (toliau – ES) reikalavimų įgyvendinimas, dėl to Lietuva gali sulaukti ES sankcijų. Savivaldybės ir jų įsteigti regioniniai atliekų tvarkymo centrai gavo/gauna ES lėšas Valsybiniame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimui nuo 2000 m. ES lėšos buvo ir yra skiriamos infrastruktūros sukūrimui, t. y. regioninių sąvartynų įrengimui, senų sąvartynų uždarymui, didelio gabarito atliekų surinkimo ir kompostavimo aikštelių, perkrovimo stočių, mechaninio-biologinio apdorojimo įrenginių įrengimui, antrinių žaliavų/pakuočių konteinerių, kompostavimo dėžių įsigijimui, konteinerinių aikštelių įrengimui ir konteinerių jose įsigijimui. Taip pat yra skiriamos Atliekų tvarkymo programos lėšos pakuočių atliekų, tekstilės ir maisto atliekų konteinerių įsigijimui. Todėl savivaldybės/regioniniai atliekų tvarkymo centrai turi/turėjo visas galimybes tinkamai įgyvendinti Valsybiniame atliekų tvarkymo plane keliamus tikslus. Įstatymo projekte numatyta, kad savivaldybėms skirtos baudos neįskaičiuojamos į regioninės kainos, rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, dydį, todėl savivaldybės bendruomenė neigiamų pasekmių dėl savivaldybės institucijų veikimo (neveikimo) nepatirtų. Įstatymo projekto 35³ straipsnyje reglamentuota pažeidimų nustatymo ir baudų skyrimo tvarka. Numatyta, kad nustatčius, kad yra pagrindas skirti baudą, nedelsiant registruotu laišku apie tai informuojama savivaldybė. Savivaldybė, gavusi tokį pranešimą, per vieną mėnesį nuo</p>
--	---	---

	<p>pareigūnas, leidžia pagrįstai abejojti jos atitikimu <i>Konstitucijos 123 str. nuostatai, pagal kurią tai, ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, Vyriausybės skiriami atstovai</i>. Kita vertus, pakartotinai primintina, kad siūlėme įvertinti teisinio reguliavimo alternatyvą tobulinti savivaldybių finansavimo mechanizmą, numatytą Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatyme. Derinimo pažymoje šie jau ankstesnėje Teisingumo ministerijos išvadoje išsakyti argumentai/aplinkybės nebuvo įvertinti, o siūlymas dėl administracinės atsakomybės savivaldybėms nustatymo iš esmės grindžiamas tik siekiu priversti savivaldybes tokiu būdu įgyvendinti jų funkcijas. Toks pagrindimas, mūsų nuomone, nėra pakankamas. Vadovaujantis šia logika, o taip pat dėl tokio sukurto neigiamo teisėkūros precedento, galėtų atsirasti ir kitų ydingų teisėkūros iniciatyvų, siūlant ir kitose srityse, kuriose savivaldybės vykdo savo funkcijas (įgyvendina viešąją valdžią), nustatyti administracinę atsakomybę savivaldybėms. Tai taikytina ir dėl siūlomos nustatyti administracinės atsakomybės savivaldybėms ATĮ 30⁹ str. 2 d., kuriame, be kita ko, netgi nėra nustatomi baudos dydžiai, o pasitelkiama visiškai nepriimtina, neapibrėžta teisinei atsakomybei reglamentuoti formulė – „skiria veiksmingas ir proporcingas baudas savivaldybėms“.</p>	<p>pranešimo gavimo dienos pateikia paaiškinimus, nurodymą priežastis, dėl kurių laiku neįvykdė šio Įstatymo 35² straipsnio 1 dalyje nurodytų užduočių ir (ar) reikalavimų. Savivaldybei per nurodytą terminą nepateikus paaiškinimų, baudos skyrimo procedūra tęsiama. Pasibaigus paaiškinimų pateikimo terminui ar gavus savivaldybės paaiškinimus ir per 20 darbo dienų juos išnagrinėjus, atsakingas pareigūnas priima vieną iš šių sprendimų:</p> <p>1) skirti savivaldybei vieną iš 35² straipsnio 1 dalyje nurodytų baudų;</p> <p>2) dėl pažeidimo mažareikšmiškumo ar kitų šio Įstatymo 35(5) straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių baudos paskyrimo procesą nutraukti.</p> <p>Teisinio reguliavimo alternatyvos tobulinimas dėl savivaldybių finansavimo mechanizmo ne šio teisės akto reguliuojama sritis.</p> <p>Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nurodytų reikalavimų nevykdymas siejamas su ES reikalavimų įgyvendinimu atliekų tvarkymo srityje.</p> <p>Atitinkamai koreguota Įstatymo projekto 30⁹ straipsnio 2 dalis.</p> <p>Taryba yra nepriklausoma reguliavimo institucija. Europos Komisijos 2017 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. C(2017)860 (toliau – Sprendimas) buvo pradėta pažeidimo procedūra Nr. 2016/2069. Europos Komisija nurodė, kad Lietuvos nacionalinėje teisėje numatytas sankcijų diferencijavimas, ribojant nacionalinės reguliavimo institucijos įgaliojimus pačiai nustatyti sankcijos dydį, sumažina nacionalinės reguliavimo institucijos veiksmų laisvę ir tai rodo, kad direktyvos perkeltos neteisingai. Europos Komisija, vadovaudamasi direktyvų nuostatomis, Sprendime akcentavo, kad</p>
--	---	--

			nacionalinei reguliavimo institucijai turėtų būti priskirta kompetencija pagal bet koki atitinkamą teisiskai privalomą reguliavimo institucijos sprendimą nustatytų įpareigojimų nevykdančioms įmonėms skirti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas. Atsižvelgusi į minėtą Europos Komisijos sprendimą ir siekdama tinkamai perkelti direktyvas, Energetikos ministerijaparengė Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 5, 8 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 6, 9, 55 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriais buvo panaikintas Tarybos skiriamų sankcijų diferencijavimas, numatant, kad už reguliuojamosios veiklos sąlygų pažeidimus Taryba gali skirti iki 10 procentų energetikos įmonės metinių pajamų pinigines baudas ir įtvirtinant Tarybai galimybę pačiai nustatyti skiriamos sankcijos dydį.
Finansų ministerija (2020-01-24)		Svarstyti, ar Audito įstatymo 2 straipsnio 32 dalies 10 punkte nustatytos viešojo intereso įmonių grupės nevertėtų papildyti regioniniais atliekų tvarkymo centrais, bendro atliekų deginimo įrenginio, atliekų deginimo įrenginio valdytojais atsižvelgiant į jų veiklos svarbą viešajam interesui. Atsižvelgus į toki siūlymą šie subjektai (tenkinantys Audito įstatymo 2 straipsnio 32 dalies 10 punkte nustatytus reikalavimus) turėtų steigti Audito komitetus, kurie užtikrintų finansinės atskaitomybės proceso ir finansinių ataskaitų bei jų audito aukštesnę kokybę. Taip pat priskyrus šiuos subjektus viešojo intereso įmonėms, jų auditoriams	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į kitų bendrojo intereso ir bendrojo ekonominio intereso paslaugų (pvz., geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, šilumos tiekimo) reglamentuojamą audito atlikimo tvarką, manytina, kad nėra poreikio priskirti šiuos subjektus viešojo intereso įmonėms. Auditas bus atliekamas remiantis Tarybos patvirtintu dokumentu, kuriame nurodyti konkretūs Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti tarptautiniai užtikrinimo užduočių, tarptautiniai peržiūros užduočių, tarptautiniai susijusių paslaugų standartai ir susiję praktiniai nurodymai arba

		būty keliama aukštesni reikalavimai siekiant užtikrinti kuo aukštesnę finansinių ataskaitų audito kokybę.	tarpautiniai audito standartai, kuriais vadovaujantis turi būti atliekama reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir (ar) apskaitos sistemos patikra ir šių patikros paslaugų reikalavimai ir (ar) apimtis.
Vidaus ministerija (2019-12-10)		<p>Istatymo 30³ straipsnio 6 punkte nurodyta, kad regioniniai atliekų tvarkymo centrai <i>užtikrina, kad būtų atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra vadovaujantis šio įstatymo 30⁶ straipsnio nuostatomis.</i></p> <p>Vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495, 12 punktu, siūlytume patikslinti įstatymo 30³ straipsnio 6 punktą nurodant <i>konkrečius, aiškų rezultatų turinčius veiksmus</i>, kuriuos atlieka regioniniai atliekų tvarkymo centrai, <i>užtikrindami</i> kad būtų atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra.</p> <p>Atitinkamai turėtų būti patikslinti ir įstatymo 30⁴ straipsnio 4 punktas, taip pat įstatymo 30⁵ straipsnio 1 dalies 5 punktas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Perteklinė informacija. Įstatymo projekto 30³ straipsnio 6 punkte nurodyta, kad reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra užtikrinama vadovaujantis šio įstatymo 30⁶ straipsnio nuostatomis.</p>
		<p>Istatymo 30³ straipsnio 6, 7, 8 punktuose numatytos regioninių atliekų tvarkymo centrų funkcijos dubliuoja įstatymo 30⁴ straipsnio 2, 4, 5 punkte numatytas bendro deginimo įrenginio, atliekų deginimo įrenginio valdytojų funkcijas.</p> <p>Siūlytume peržiūrėti regioninių atliekų tvarkymo centrų ir bendro deginimo įrenginio, atliekų deginimo įrenginio valdytojų funkcijas ir, siekiant išvengti funkcijų dubliavimo, jas optimaliai</p>	<p>Neatsižvelgta. Regioninis atliekų tvarkymo centras ir bendras atliekų deginimo įrenginio, atliekų deginimo įrenginio valdytojas yra skirtingi ūkio subjektai, vykdanys skirtingas funkcijas. Teikiami du skirtingi kainų projektai. Todel jų funkcijas tikslinga išskirti.</p>

		<p>paskirstyti tarp minėtų subjektų atitinkamai pakoreguojant įstatymo 30³ ir 30⁴ straipsnius. Taip pat turėtų būti peržiūrėtas ir, prireikus, pakoreguotas įstatymo 30⁶ straipsnis, kuriame konkretizuojamas įstatymo 30³ straipsnio 6 punkte ir 30⁴ straipsnio 4 punkte minimos reguliuojamosios veiklos ataskaitų ir apskaitos sistemos patikros atlikimas.</p>	
		<p>Neaišku, kaip turėtų būti įgyvendinamas įstatymo 30² straipsnio 11 dalies reikalavimas, kad <i>savivaldybės privalo užtikrinti</i>, kad patvirtinti nauji vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą dydžiai kiekvieną mėnesį už paslaugas neviršys 1 procento <i>vidutinių mėnesio šeimos pajamų</i>. Pažymėtina, kad Lietuvos statistikos departamento tyrimų rodiklis yra ne <i>šeimos pajamos</i>, o <i>namų ūkio pajamos</i>; taip pat manome, kad <i>negalima nustatyti savivaldybėms reikalavimo nustatyti įmokų dydį, susietą su statistiniu rodikliu, kuriam duomenys oficialiai nerenkami</i> (konkrečių savivaldybių namų ūkių pajamos Statistikos departamente netiriamos, žr. https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?indicator=S3R331#/). Atsižvelgdami į tai, siūlome tikslinti šią įstatymo nuostatą; taip pat siūlytume numatyti, kad iki įstatymo įsigaliojimo Statistikos departamentas rinks ir skelbs kiekvienos savivaldybės vidutinės namų ūkio pajamas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Pakoreguota Įstatymo projekto nuostata. Įstatymo projekto 6 straipsnio 11 dalies nuostatos yra perkeltos iš Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano¹. 1 procento disponuojamų namų ūkio pajamų riba nustatyta prognozuojant gyventojų pajamų dydį. Vienam namų ūkiui tenkanti atliekų tvarkymo kaina pagal skirtingas komunalinių atliekų tvarkymo alternatyvas palyginta su statistinėmis prognozuojamomis disponuojamomis namų ūkio pajamomis. Todėl, įgyvendindamos šią nuostatą, savivaldybės turėtų atsižvelgti ne į kiekvieno konkretaus namų ūkio disponuojamas pajamas, bet į vidutinį statistinį Lietuvos, regiono ar atskiros savivaldybės rodiklį. Minėtą nuostatą savivaldybės turėtų įgyvendinti tvirtindamos vietinę rinkliavą arba kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą.</p>
Tokia	pati kaip	Manome, kad įstatyme būtina tiksliau ir	Neatsižvelgta. Savivaldybės administruoja

¹ Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Valstybinis atliekų tvarkymo planas), 255.4 papunktis.

	Specialiųjų tyrimų tarnybos 11 pastaba (2020-01-30)	detaliau reglamentuoti informacijos atliekų tvarkymo klausimais teikimą visuomenei, todėl siūlome tikslinti atitinkamas įstatymo nuostatas (pvz., įstatymo 30 ² straipsnio 9 dalį, 31 ¹ straipsnio 1 ir 3 dalis), atsižvelgiant į minėtas Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 27, 29, 32, 32 ¹ , 33, 35 ¹ , 53 straipsnių ir devintojo skirsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-2834(2) nuostatas.	komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą ² . Jos pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai ³ . Atliekų rūšiavimui skatinti ne rečiau kaip kartą per metus būtina informuoti gyventojus apie antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų surinkimą savivaldybės teritorijoje ⁴ . Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane reglamentuotos savivaldybėms nustatytos užduotys ir numatyti reikalavimai ⁵ – vienas kurių yra šviesti ir informuoti visuomenę apie būtinyje susidarančių atliekų tvarkymo galimybes.
Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacija (2020-01-29, Nr. 1-S.I-2020.01)		Įstatyme yra nustatyta Komunalinių atliekų sistemos administratoriaus sąvoka ir kartu įvedama nauja Regioninio atliekų tvarkymo centro sąvoka (Projekto 1 str. 5 d.): regioninis atliekų tvarkymo centras – visų į komunalinių atliekų tvarkymo regioną įeinančių savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, vykdomas regioninių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginių valdymą, savivaldybių pavestas funkcijas, susijusias su komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimu, organizavimu. Pagal apibrėžimą, įsigu minėtų įrenginių valdymas yra perduotas operatoriui, tai pagal įstatymą regioninis atliekų tvarkymo centru turės būti laikomas operatorius, tačiau jis nebus įsteigtas savivaldybių, todėl neatitiks kitos	Neatsižvelgta. „Valdymas“ rengiamame Įstatymo projekte nėra lygu „operavimas“. Pagal žodyną „valdyti – turėti savo nuosavybėje, tvarkyti“. Manytina, kad valdyti, tai turėti savo nuosavybėje, galėti vykdyti įrenginių operavimą. Tačiau įsigu sąlygos įrengimui (pvz., ES lėšų skyrimo sąlygos) įrenginių buvo kitokios, tuomet operavimą perduoda vykdyti kitiems. Išgyvendinant šias funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kituose teisės aktuose ⁶ . Viešąsias paslaugas teikia savivaldybių įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys. Paprastai visos vidutinės ir didesnės

² Atliekų tvarkymo įstatymo 25 straipsnis.

³ Lietuvos Respublikos Konstitucijos 120 straipsnis.

⁴ Valstybinis atliekų tvarkymo plano 246.6 papunktis.

⁵ Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 17 dalis.

⁶ Vietos savivaldos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 papunktis.

	<p>apibrėžime įtvirtintos sąlygos. Iš esmės pagal įstatymą regioniniais atliekų tvarkymo centrais galės būti laikomos tik tos savivaldybių įsteigtos įmonės, kuriose įrenginių valdymas nėra perduotas kitiems operatoriams. Manytina, kad minėtu apibrėžimu formuojama įstatymo taikymo spraga, sudaranti nepagrįstus skirtumus apibrėžiant minėtų centrų kompetenciją. Pastebėtina, kad nuostatos Projekte nėra suderintos: jeigu Projekto 1 str. 5 d. nurodytame apibrėžime komunalinių atliekų tvarkymo įrenginių valdymas yra centro apibrėžimo dalis, tai Projekto 8 str. (keičiamo įstatymo 303 str. 1 d. 3 p.) minėtų įrenginių valdymas apibrėžiamas kaip galima Regioninio atliekų tvarkymo centro funkcija esant savivaldybės pavedimui. Manytina, kad įstatymo sąvoka turi derėti su nustatomomis funkcijomis.</p>	<p>vertės sutartys privalo būti sudaromos rengiant konkursus. Bendriems tikslams pasiekti savivaldybė gali sudaryti jungtinės veiklos sutartis arba bendrų viešųjų pirkimų sutartis su valstybės institucijomis ir (arba) kitomis savivaldybėmis. Savivaldybė gali perduoti įgyvendinti administracinių ir viešųjų paslaugų funkcijas kitai savivaldybei abipusiu savivaldybių tarybų sutarimu sutarčių pagrindu, tačiau už šių funkcijų įgyvendinimą atsakinga yra funkcijas perduodanti savivaldybė⁷.</p>
	<p>Projekte pateikiama regioninės kainos sąvoka (Projekto 1 str. 4 d.), tačiau apibrėžimas neaiškus. Iš kity įstatymo nuostatų matyti, kad ši kaina nebus taikoma atsisakitymams (nei atliekų turėtojai, nei savivaldybės nustatytos kainos nemokės), neapibrėžtas joks kainos mato vienetas. Pagal apibrėžimą tikėtina, kad regioninė kaina reiškia sumines visų regiono savivaldybių sąnaudas. Todėl abejotina, ar pagal prasmę tinkama naudoti apibrėžimą „regioninė kaina“ – tai turėtų būti regioninės sąnaudos arba regioninė dedamoji. Į regioninę kainą įtraukiami administravimo kaštai, tačiau pagal apibrėžimą</p>	<p>Neatsižvelgta. Įstatymo projekto regioninės kainos apibrėžime nurodyta, kad tai yra: nustatoma 3 metų reguliavimo laikotarpiui savivaldybėms Tarybos nustatyta komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kaina (įskaitant administravimo kaštus). Reguluojamoji kaina valstybės reguliuojama regioninių atliekų tvarkymo centrų, bendro atliekų deginimo įrenginio, atliekų deginimo įrenginio valdytojų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kaina, į kurią neįskaičiuojamos komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo paslaugos kaštai.</p>

⁷ Ten pat, 5 straipsnio 4 dalis.

		administravimas nėra priskiriamas reguliuojamai veiklai. Manytina, kad nuostatos turėtų būti suderintos ir neturėtų būti reguliuojamos nereguliuojamų veiklų kainos. Atitinkamai Projekto 1 str. 4 d. siūloma dėstyti taip: „73. Regioninė kaina – 3 metų reguliavimo laikotarpiui savivaldybėms Tarybos nustatyta komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kaina (įskaitant administravimo kaštus), neįskaitant išlaidų, susijusių su atliekų surinkimo ir vežimo paslauga ir administravimo kaštų, apskaičiuota pagal Tarybos patvirtintą Komunalinių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo metodiką.“ Pažymėtina, kad regioninis valdymas yra paremtas išimtinai tik savivaldybių pajėgumais ir finansinėmis galimybėmis, o regionų valdymo lygmeniu nėra formuojami atskiri biudžetai, kurių lėšomis būtų dengiamos tam tikros sąnaudos. Kiekviena savivaldybė turi savo administravimo kaštus, kuriuos turi padengti, o administravimo kaštų paskirstymas yra diktinis.	
	Keičiamo įstatymo 30(2) str. 11 d. formuluojama nekorektiškai – turėtų būti lyginami rinkliavos dydžiai už nustatyto ploto butus ir namus su statistinėmis namų ūkių pajamomis. Tik tokiu atveju rinkliavos dydžiai gali būti palyginami tarp savivaldybių bei gali turėti prasmę patiems gyventojams. Siūloma formuluotė sukuria	Administravimas nėra priskiriamas reguliuojamai veiklai. Manytina, kad nuostatos turėtų būti suderintos ir neturėtų būti reguliuojamos nereguliuojamų veiklų kainos. Atitinkamai Projekto 1 str. 4 d. siūloma dėstyti taip: „73. Regioninė kaina – 3 metų reguliavimo laikotarpiui savivaldybėms Tarybos nustatyta komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kaina (įskaitant administravimo kaštus), neįskaitant išlaidų, susijusių su atliekų surinkimo ir vežimo paslauga ir administravimo kaštų, apskaičiuota pagal Tarybos patvirtintą Komunalinių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo metodiką.“ Pažymėtina, kad regioninis valdymas yra paremtas išimtinai tik savivaldybių pajėgumais ir finansinėmis galimybėmis, o regionų valdymo lygmeniu nėra formuojami atskiri biudžetai, kurių lėšomis būtų dengiamos tam tikros sąnaudos. Kiekviena savivaldybė turi savo administravimo kaštus, kuriuos turi padengti, o administravimo kaštų paskirstymas yra diktinis.	Analogiškai keistinas ir reguliuojamos kainos apibrėžimas (Projekto 1 str. 7 d.).
	Atsižvelgta iš dalies. Ši nuostata reglamentuota Įstatymo projekte ne tuo tikslu, kad palyginti rinkliavos dydžius skirtingose savivaldybėse. Įstatymo projekto 30 ² straipsnio 11 dalies nuostata yra perkeltos iš Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano ⁸ . 1 procento disponuojamų namų ūkio pajamų riba nustatyta prognozuojant gyventojų pajamų dydį. Vienam		

⁸ Valstybinio atliekų tvarkymo plano 255.4 papunktis.

		pagrindą nustatytus rinkliavos dydžius ginčyti asmenims, jeigu yra 1 proc. viršijimo atvejais, o tai mažina teisinės bazės stabilumą. Pažymime, kad teisę ginčyti nuostatus arba nemokėti rinkliavos įgis ir fiziniai asmenys, kurie valdo didelius prekybos arba pramonės paskirties nekilnojamojo turto objektų plotus, tačiau jų oficialios pajamos gali būti nedidelės. Tokių atvejų nagrinėjimas taip pat didins rinkliavos administravimo kaštus, kurie bus įtraukti į rinkliavos sąnaudas.	namų ūkiui tenkanti atliekų tvarkymo kaina pagal skirtingas komunalinių atliekų tvarkymo alternatyvas palyginta su statistinėmis prognozuojamomis disponuojamomis namų ūkio pajamomis. Todėl, įgyvendindamos šią nuostatą, savivaldybės turėtų atsisivelti ne į kiekvieno konkretaus namų ūkio disponuojamas pajamas, bet į vidutinį statistinį Lietuvos, regiono ar atskiros savivaldybės rodiklį. Minėtą nuostatą savivaldybės turėtų įgyvendinti tvirtindamos vietinę rinkliavą arba kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą.
Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Energetikos skyrius, 2020-02-10 Nr. A51	Rengėjas siūlo papildyti įstatymo 30 str. nauja 6 ¹ dalimi, kurioje numatoma, kad savivaldybės privalo užtikrinti regioninių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginių nepertraukiamą veiklą ir šių įrenginių valdymą. Pabrėžtina, kad, pvz. Vilniaus miesto savivaldybė nėra Vilniaus mieste veikiančių ir veiksiančių atliekų tvarkymo įrenginių savininkė, teisėta valdytoja ar naudotoja, todėl yra absoliučiai nepagrįsta ir neteisinga užkrauti savivaldybėms pareigą,	Atsisivelti iš dalies. Savivaldybė, atsisiveltiant į teises aktų jai suteiktas funkcijas komunalinių atliekų tvarkymo srityje, privalo užtikrinti nepertraukiamą, efektyvią viešųjų paslaugų teikimo paslaugą. Taip pat turi užtikrinti gyventojų, besinaudojančių atliekų tvarkymo paslauga, poreikių patenkinimą. Savivaldybė turi užtikrinti, kad viešosiomis paslaugomis galėtų naudotis visi savivaldybės gyventojai ir kad šios paslaugos būtų teikiamos nuolat ⁹ . Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu ir	

⁹ Vietos savivaldos įstatymo 8 straipsnio 5 dalis.

	<p>kurios jos, net ir labai norėdamos, negalės įgyvendinti, taip pat net jeigu Vilmaus savivaldybė pati eksploatuotų MBA įrenginius (kas sunkiai įsivaizduojama), bet kokie įrenginiai gali bet kada sugesti, todėl nepertaukiamas jų veikimas, kad ir koks tai būtų siektinas ir sveikintinas dalykas, yra objektyviai neįgyvendinamas reikalavimas net jeigu jis būtų nustatytas ir tiesioginiam įrenginių operatoriui. Šioje dalyje būtinas taip pat yra rengėjo detalesnis paaiškinimas kaip jis įsivaizduoja ką praktiškai reiškia „užtikrinti įrenginių valdymą“, nes kitaip dėl šios formulės neįmanoma argumentuoti diskutuoti ne tik apie būtinybę tai numatyti įstatyme, bet ir apie tai, kokio tikslo konkrečiai siekia rengėjas ją įrašydamas.</p>	<p>konkurencingumo sąlygas reglamentuojančiais teisės aktais, savivaldybė turi organizuoti viešųjų pirkimų procedūrą, kurios metu nustatomi atliekų tvarkymo paslaugos teikėjai, ir tik negavusi pasiūlymų ir neįvykus konkurencingai procedūrai, šias funkcijas Konkurencijos tarybos leidimu gali pavesti vykdyti regioniniams atliekų tvarkymo centrams, tokiu būdu užtikrinant regioninių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginių nepertaukiamą veiklą.</p> <p>Savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams, nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdama biudžetines ir viešąsias įstaigas, savivaldybės įmones, akcines bendroves, įstatymų ir kity teisės aktų nustatyta tvarka parinkdama viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindama viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę¹⁰.</p>
	<p>Būtina tikslinti rengėjo pateikiamą formuluoję 30² str. 4 d., nes tai, kaip yra rengėjo išsireikšta („<...rinkliavos dydį nustato savivaldybės taryba, <...>, neviršydama Tarybos nustatyto regioninės kainos paskirstyto dydžio savivaldybei“), sukurtų neįmanomą šios nuostatos praktinį taikymą, kadangi savivaldybei paskirstytas dydis bet kuriuo atveju bus mažesnis už suminę mokesinę prievolę, kadangi prie paskirstyto dydžio savivaldybė dar turės pridėti minimum atliekų vežėjo paslaugų kainą, į kurią vežėjas bus įtraukęs ir MBA „vartų“ mokestį.</p>	<p>Neatsižvelgta. Regioninė kaina nustatoma Tarybos pagal jos parengtą metodiką. Ši kaina yra nustatoma konkrečiai kiekvienam regionui. Tarybos paskirstoma kaina savivaldybės pagal regioninių kainų paskirstymo savivaldybės kriterijus – pagal savivaldybės teritorijoje gyvenančių atliekų turėtojų, juridinių asmenų skaičių, susidarantį komunalinių atliekų kiekį, komunalinių atliekų tvarkymo būtinąsias sąnaudas. Regioninė kaina grindžiama būtinosiomis sąnaudomis. Nustatant būtinąsias sąnaudas vertinama: komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų sutartis, reguliuojamoje veikloje naudojamo turto vertė, investicijų grąža, atliktos investicijos ir atidėjimai</p>

¹⁰ Ten pat, 9 straipsnio 1 dalis.

			sąvartynų uždarymui, regioninių atliekų tvarkymo centrų atliekų deginimo sąnaudos, paslaugos administravimo kaštai. Kiekviena savivaldybė nusistato rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų tvarkymą dydį, t. y. ima regioninės kainos dalį skirtą savivaldybei ir prideda surinkimo ir vežimo kaštus. Įrenginių eksploatavimo kaštai ir surinkimo / vežimo kaštai yra skirtingi ir jie neturi dubliuotis.
	Susipažinus su projekte numatomu regioninės kainos įsigaliojimo ir taikymo reglamentavimu, primigtinai siūlytina atsisakyti tokio reguliavimo, kadangi jis sukels visišką chaosą rinkliavos apskaitoje, kadangi savivaldybės negalės taikyti perskaičiuotos rinkliavos už tą laikotarpį, kuris praėjo nuo regioninės kainos įsigaliojimo iki tol, kol savivaldybės taryba patvirtino patikslintą rinkliavos dydį. Taip pat toks siūlytinas regioninės kainos įsigaliojimas ir neišvengiamas patvirtinto rinkliavos dydžio perskaičiavimas bei perskaičiuoto dydžio taikymas nuo ateinančio mėnesio po jo įsigaliojimo reikštų dar ir naujų sąnaudų, susijusių su naujų pranešimų rinkliavos mokėtojams spausdinimu ir siuntimu, atsiradimu. Atsižvelgiant į tai siūlytina numatyti, kad patvirtinta regioninė kaina taikoma nuo ateinančio mokestinio laikotarpio, t. y. kalendorinių metų pradžios, iki kurios savivaldybių tarybos suspėtų patvirtinti patikslintus rinkliavos dydžius. Tai praktiškai reikštų, kad regioninė kaina kasmet turi būti patvirtinta ne vėliau kaip iki spalio 31 d. imtinai. Taip pat labai siūlytina	Atsižvelgta iš dalies. Įstatymo projekte numatyta, kad Taryba turi teisę grąžinti papildyti regioninės kainos apskaičiavimo projektą regioniniam atliekų tvarkymo centrui, kai Tarybai pateiktas regioninės kainos projektas yra apskaičiuotas nesi laikant regioninės kainos nustatymo reikalavimų, nustatytų Komunalinių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo metodikoje ir (arba) yra klaidingas. Atsisakius regioninės kainos perskaičiavimo galimybės einamojo mokestinio laikotarpio eigoje, Įstatymo projekte numatytas tikslas sukurti efektyvesnę komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų apmokestinimo sistemą nebus pasiektas . T. y. jei kaina nustatyta klaidingai, tai netikslinga ją taikyti.	

		atsisakyti regioninės kainos perskačiavimo einamojo mokesčio laikotarpio eigoje, kadangi savivaldybės tokiu atveju vėl susidurtų su aukščiau aprašytais problemomis dėl einamųjų metų mokesinės prievolės (rinkliava pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymą yra būtent mokesinė prievolė, kai tuo tarpu įmokos kilmė yra iš civilinio sandorio dėl konkrečios kokybės paslaugos teikimo) perskačiavimo.	
Tokia pati kaip 7 pastaba.	Savivaldybėms taikomos sankcijos, rengėjo siūlytinus nustatyti naujame 35 ² str., yra nesuderinamos su Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme įtvirtintomis pakuočių gamintojų ir importuotojų prievolėmis (4 ir 6 punktai).	Atsižvelgta iš dalies. Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme yra numatyta prievolė sudaryti sutartis tarp gamintojų ir importuotojų organizacijų ir savivaldybių ¹¹ . Jeigu savivaldybė nepasirašo sutarties – skiriama sankcija. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo sutartis – trišalė sutartis tarp savivaldybės (arba tarp savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigto juridinio asmens, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) ir gamintojo ir (ar) importuotojo, ir (ar) gamintojų ir importuotojų organizacijos ir atliekų tvarkytojo dėl komunalinių atliekų srute susidarantių gaminių ir (ar) pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo perdirbti, naudoti ir perdirbimo, naudojimo ¹² . Gamintojų ir importuotojų organizacija privalo organizuoti rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą visų pakuočių atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai supakuotus gaminius, ir (ar)	

¹¹ Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 1 punktas.

¹² Atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnio 33 dalis.

			<p>dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose¹³. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad visiems jos teritorijoje esantiems atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis komunalinių atliekų tvarkymo paslauga¹⁴. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę pagal nustatytus teisės aktų ir sudarytų sutarčių dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų reikalavimus užtikrina atliekų tvarkytojas, teikiantis šią paslaugą. Už atliekų tvarkytojo teikiamos paslaugos kokybės priežiūrą ir kontrolę, už šios paslaugos nepertaukiamą teikimą atsakinga atitinkamos savivaldybės vykdomoji institucija¹⁵.</p>
		<p>Siūlytina naujame 35⁵ str. įtvirtinti, kokia institucija yra kompetentinga vertinti ir nuspręsti kas tai yra „labai nedidelė žala konkrečia teisės norma saugomoms vertybėms.“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Įstatymo 35² straipsnyje nurodyti pažeidimai nustatomi aplinkos ministro įgaliotos institucijos pareigūniui atlikus tyrimą. Teisės aktų reikalavimų pažeidimai, kurie laikomi mažareikšmiais konkrečiose ūkio subjektų veiklos srityse, ar tokių pažeidimų kriterijai nurodomi priežiūrą atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens, kolegialios priežiūrą atliekančio subjekto institucijos arba aukštesniojo pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimanuose norminiuose teisės aktuose¹⁶. Savivaldybės neįvykdžius Valstybiniame atliekų tvarkymo plane numatytų reikalavimų neužtikrinama kokybiška paslauga, ES reikalavimų įgyvendinimas, o dėl to Lietuva gali sulaukti ES sankcijų.</p>

¹³ Pakuočių ir pakuočių atliekų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

¹⁴ Atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 6 dalis.

¹⁵ Ten pat, 30 straipsnio 7 dalis.

¹⁶ Viešojo administravimo įstatymo 36⁹ straipsnio 2 dalis.

		<p>1 str. 4 d., 2 str. 71 d. ir kitur. Neapibūdinta, kas yra „bendras atliekų deginimo įrenginys“ ir kas yra „atliekų deginimo įrenginys“. Neišaiškinta, kuo skiriasi bendras atliekų deginimo įrenginys nuo bendro atliekų deginimo įrenginio.</p>	<p>Neatsižvelgta. Bendro atliekų deginimo įrenginio ir atliekų deginimo įrenginio sąvokų apibrėžimai reglamentuoti Atliekų deginimo aplinkosauginiuose reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 699 „Dėl atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“ 6.2 ir 6.3 papunkčiuose.</p>
		<p>2 str. 73 d. Nurodoma, kad regioninę kainą nustato Taryba pagal Tarybos patvirtintą Komunalinių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo metodiką.</p> <p>Vietos savivaldos įstatymo 16 str. „Savivaldybių tarybų kompetencija“ 2 d. 37 p. nustato, kad išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija – vietinių rinkliavų ir mokesčių tarifų nustatymas.</p> <p>Pažymime, kad regioninių atliekų tvarkymo centrų (toliau – RATC) akcininkai yra kelių savivaldybių tarybos. Todėl neaišku, kaip koreliuoja ši nuostata su tuo, kad regioninės kainas nustato Taryba.</p>	<p>Neatsižvelgta. Regioninė kaina grindžiama būtinosiomis sąnaudomis. Įstatymo projektu nekeičiama šiuo metu galiojanti dyvinarė atliekų tvarkymo ir mokėjimo sistema. Kiekviena savivaldybė nusistato galutinį rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį.</p>
		<p>2 str. 73 d. (taip pat 2 str. 76 d.). Nurodoma, kad į regioninę kainą ir reguliuojamąją kainą neįeina komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo paslaugos kaštai, kai tuo tarpu 2 str. 73 d. nustatyta, kad regioninė kaina apskaičiuojama pagal Komunalinių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo metodiką.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad Atliekų tvarkymo įstatymo 2 str. 18 d. nustatyta: Atliekų tvarkymas – atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas ir šalinimas, šių veiklų organizavimas ir stebėseną, šalinimo vietų</p>	<p>Neatsižvelgta. Minėti kaštai yra įskačiuojami nustatant galutinį rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį.</p>

		vėlesnė priežiūra, įskaitant, kai minėtus veiksmus atlieka prekiautojas atliekomis ar tarpininkas. Todėl lieka neaišku, ar tikrai Komunalinių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo metodika neturėtų apimti ir komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo paslaugos kaštų nustatymo.	
		2 str. 78 d. ir kitur. Niekur neapibrėžta, kas tai yra „Reguliuojamosios komunalinės atliekos“.	Neatsižvelgta. „Reguliuojamųjų komunalinių atliekų tvarkytojas“ savoka naudojama, kad kuo tiksliau apibrėžti veiklas, kurios bus reguliuojamos.
		2 str. 78 d. Nustatyta, kad reguliuojamųjų komunalinių atliekų tvarkytojas vykdo ir įmonių atliekų tvarkymo veiklos stebėseną. Atkreipiamė dėmesį, kad teisės aktais nustatyta, kad atliekų tvarkymo veiklos stebėseną vykdo Aplinkos apsaugos agentūra pagal jos išduotuose Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytas sąlygas.	Neatsižvelgta. Viešojo administravimo subjektui pavedus vykdyti kontrolės ar priežiūros funkciją, jam atitinkamai turi būti suteikiama teisė taikyti tam tikras administracinio poveikio priemones (nurodymus, paliepimus, teisinės prievartos priemones ar pan.). Sutartyje tarp komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus ir atliekų tvarkytojo turėtų būti numatyta sutarties šalių atsakomybė ir sutarties neįvykdymo teisinės pasekmės.
		2 str. 81 d. Neaišku koks tai yra dokumentas „Techninė užduotis“, kam ji būtų taikoma, kokioms veikloms ji būtų skirta, kam ji būtų reikalinga (savivaldybėms, atliekų tvarkytojams, RATC, atliekų deginimo įrenginių naudotojams/ savininkams, atliekų mechaninio-biologinio įrenginio naudotojams/ savininkams ir t. t.). Dabar gi tik nustatoma iki kada turi būti Techninė užduotis patvirtinta arba pratęsta ir daugiau nieko.	Neatsižvelgta. Įstatymo projektu minėtoje sąvokoje, aiškiai apibrėžta, kad vadovaujantis technine užduotimi turi būti atliekama reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir (ar) apskaitos sistemos patikra ir šių patikros paslaugų reikalavimai ir (ar) apimtys. Techninė užduotis reikalinga atlikti reguliuojamosios apskaitos sistemos patikrą.
		12 str. 1 d. Nustatoma, kad pavojingas atliekas ketinančios tik surinkti įmonės turi gauti pavojingų atliekų tvarkymo licenciją.	Neatsižvelgta. Įstatymo projektu nekeičiama ne pavojingų atliekų licencijavimo ar leidimų tvarka. Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į

		Neaišku kodėl kitomis atliekų tvarkymo rūšimis, nustatytomis Atliekų tvarkymo įstatymo 2 str. 18 d. (vežimu, naudojimu, šalinimu), ketinančios užsiimti įmonės turėti neprivalo pavojingų atliekų tvarkymo licenciją.	įmonės vykdomą ekonominę veiklą, nustato atliekų apdorojimo veiklos rūši ir nepavojingųjų atliekų, susidarancių šios įmonės ūkinės veiklos metu, rūši ir kiekį, kuriuos ši įmonė turi teisę apdoroti be leidimo ¹⁷ . Aiškinamajame rašte paaiškinta: „Nedidinant administracinės naštos, Įstatymo projektu siekiama aiškiai nustatyti, kad pavojingų atliekų tvarkymo licenciją reikės turėti tik pavojingas atliekas ketinančioms surinkti įmonėms, o įmonėms, kurios laiko, šalina ir naudoja pavojingas atliekas – reikės turėti leidimą.“
		251 str. 1 d. Neaišku, kokią juridinę galią Tarybos sprendimai turi savivaldybėms (veikia pagal Vietos savivaldos įstatymą), RATC (steigėjai ir akcininkai – savivaldybių tarybos), Regionų plėtros taryboms (jeigu jos tokios dar yra). Reikėtų visą šio teisės akto projektą suderinti su kitais savivaldybių, RATC veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.	Neatsižvelgta. Tarybos sprendimai bus privalomai visiems reguliuojamos veiklos subjektams. Pvz., energetikos srityje veikiančių subjektų veiklą reguliuoja ir valstybinę energetikos priežiūrą bei kontrolę atlieka Taryba. Taryba yra ES teisės aktuose, reglamentuojančiuose visuomeninius santykius energetikos sektoriuje, numatyta nacionalinė reguliavimo institucija, atliekanti energetikos objektų ir įrenginių valstybinę kontrolę visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, neatsižvelgiant į jų nuosavybės valdymo formą ¹⁸ .
		251 str. 1 d. 3 p. Nustatyta, kad Taryba regionines kainas paskirsto savivaldybėms. Neaišku, kokiais kriterijais vadovaujantis tai bus daroma. Siulome, koreguoti 251 str. 1 d. 1 p. ir jį išdėstyti taip: „1) tvirtina Komunalinių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo ir paskirstymo savivaldybėms metodiką ir prižiūri kaip ji taikoma.“	Atsižvelgta iš dalies. Įstatymo projekte ir lydimuosiuose dokumentuose pateikta informacija, kad Taryba regioninę kainą nustatys vadovaujantis parengta Komunalinių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo metodika (25 ¹ str. 1 d. 1 p.). Šią kainą paskirstys savivaldybėms pagal nustatytus kriterijus: pagal savivaldybės teritorijoje gyvenančių atliekų turėtojų, juridinių asmenų skaičių, susidarantį

¹⁷ Atliekų tvarkymo įstatymo 6 straipsnio 2 dalis.

¹⁸ Energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalis.

			komunalinių atliekų kiekį, komunalinių atliekų rūšių tvarkymo būtinąsias sąnaudas (30 ² straipsnio 7 dalis).
	<p>251 str. 1 d. 6 p. Nustatyta, kad Taryba derina RATC, bendro atliekų deginimo įrenginio, atliekų deginimo įrenginio valdytojo investicijas, susijusias su komunalinių atliekų tvarkymu, su komunalinių atliekų deginimu.</p> <p>Primename, kad tiek RATC, tiek ir bendro atliekų deginimo įrenginio ar atliekų deginimo įrenginio valdytojai yra akcinės bendrovės ir finansinius klausimus sprendžia Akcinių bendrovių įstatymo bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.</p>		<p>Neatsižvelgta. Šio įstatymo projekto uždaviniai – užtikrinti efektyvų ir skaidrų komunalinių atliekų tvarkymo sistemos veikimą, nustatyti skaidrą, aiškią ir visoje savivaldybėje vienodais principais skaičiuojamą komunalinių atliekų tvarkymo kainą, nustatyti savivaldybių atsakomybę už atliekų tvarkymo srityje nustatytų užduočių vykdymą. Įgyvendinat šiuos įvardintus uždavinius, investicijų derinimas su Taryba užtikrins optimalų būtinųjų sąnaudų užtikrinimą infrastruktūrai išlaikyti.</p>
	<p>251 str. 2 d. Neaišku, kas tai yra „reguliuojami ūkio subjektai“. Jeigu manoma, kad tai yra ir RATC, kyla klausimas ar jie gali priklausyti Tarybos reguliavimo sferai, jeigu jų steigėjai ir akcininkai yra savivaldybių tarybos?</p>		<p>Neatsižvelgta. Tai ūkio subjektai, kurių veikla, susijusi su komunalinių atliekų tvarkymu, kurių ikainius ar kainas reguliuoja valstybė. Įstatymo projektu Taryba įgaliojama vykdyti šią funkciją.</p>
	<p>302 str. 6 d. Duodama užuomina, kad atliekų deginimo įrenginiai turėtų priklausyti RATC. Tai neatitinka to, kas yra nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016-10-12 nutarimu Nr. 1018, kad Vilniaus kogeneracinė jėgainė priklauso UAB „Vilniaus kogeneracinė jėgainė“.</p> <p>Automatiškai reikėtų keisti Atliekų tvarkymo įstatymo 4 str. 6 d., Valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektų steigimo ir pripažinimo tvarkos aprašą, patvirtintą 2000-02-02 LRV sprendimu Nr. 113.</p>		<p>Neatsižvelgta. Regioninio atliekų tvarkymo centro atliekų deginimo sąnaudos priskiriamos prie būtinųjų sąnaudų, skaičiuojant regioninę kainą. Tai yra viena iš regioninės kainos sudedamųjų dalių. Įstatymo projekte nenurodoma, kad deginimo įrenginiai turėtų priklausyti regioniniams atliekų tvarkymo centrams.</p>
	<p>302 str. 8 d. 9 p. Regioninės kainos pirmiausia turėtų būti svarstomos savivaldybių tarybose ir tik po to turi būti</p>		<p>Neatsižvelgta. Pagrindinė nepriklausoma institucija tvirtinanti regioninę kainą – Taryba. Savivaldybėms tik paliekama teisė pateikti savo</p>

		Tarybos svarstomos ir tvirtinamos.	pastabas regioninės kainos projektui.
		302 str. 10 d. Nepritarti papildymui. Šitai turi būti Komunalinių atliekų tvarkymo kainų ir paskirstymo savivaldybės nustatymo metodikoje.	Neatsižvelgta. Nepagrįsta pastaba. Įstatymo projekte neturėtų būti taip detaliai reglamentuojama visa tvarka. Visa tai turėtų būti perkelta į gyvendinamuosius teisės aktus.
		302 str. 12 d. įtvirtinama, kad rinkliavą administruoja RATC. Atkreipiamė dėmesį, kad vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu ir kitais teisės aktais rinkliavą administruoti gali ir savivaldybės.	Neatsižvelgta. Šiame straipsnyje nėra įtvirtinama nuostata, kad rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų tvarkymą administruoja regioniniai atliekų tvarkymo centrai.
		305 str. Nesutampa su Mokesčių administravimo įstatymo 26 str., kuriuo nustatytos vietos mokesčių administratoriaus funkcijos. Siūlome 30 ⁵ str. nepritarti.	Neatsižvelgta. Vietinė rinkliava – savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka, galiojanti tos savivaldybės teritorijoje ¹⁹ . Savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietinės rinkliavas už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą ²⁰ . Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nėra priskiriama pagal Mokesčių administravimo įstatymą administruojamiems mokesčiams ²¹ .
		309 str. Sankcijos neatitinka Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nuostatų.	Neatsižvelgta. Nepagrįsta pastaba. Nustatant sankcijų dydžius remtasi ir kitų rinkos dalyvių mokamus baudų dydžius (kitų sektorių metodikoje nurodyti baudų dydžiai).
		309 str. 1 d. 2 p. Nurodoma, kad reguliuojamoji veikla nustatyta teisės aktais. Neaišku, kokiais teisės aktais yra nustatyta reguliuojamoji veikla.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekte pateikti tik pagrindiniai jo įgyvendinimo principai. Įgyvendinamuosius teisės aktus rengs Taryba. Reguluojamosios veiklos sąvoka paaiškinta Įstatymo projekto 1 straipsnio 8 dalyje.
		352 str. Minimas Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas. Vilniaus	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto išgaliojimas numatytas 2021 m. sausio 1 d. Įstatymo projekte

¹⁹ Rinkliavų įstatymo 2 straipsnio 3 dalis.

²⁰ Ten pat, 11 straipsnio 1 dalies 8 punktas.

²¹ Mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnis.

	miesto savivaldybė neturi informacijos, kad šis planas būtų patvirtintas. Atkreipiamė dėmesį, kad šiuo metu galioja Vyriausybės 2002-04-12 nutarimu Nr. 519 patvirtintas Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planas.	naudojama sąvoka reglamentuojama atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 3 ² , 4, 30, 31, 34 ¹⁵ , 34 ¹⁹ , 34 ²⁰ straipsnių, šeštojo skirsnio ir 5 priedo pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1794, kuriuo pakeistas Valstybinio atliekų tvarkymo ir regioninių atliekų tvarkymo planų pavadinimai, įstatymo projekte naudojamos sąvokos.
Lietuvos savivaldybių asociacija, 2020-02-10, Nr. (6)-SD-100	Projektas papildytas 25 (1) straipsniu, kuriame nurodoma, jog Tarybos išlaikymo sąnaudas sudarys 1 (vienas) procentas RATC bei bendro atliekų deginimo įrenginio valdytojo praėjusių metų reguliuojamosios veiklos pajamos. Taip pat numatyta 0,02 procento delspinigiai už kiekvieną pradelstą mokėjimo dieną. Projekto aiškinamajame rašte Tarybos sąnaudoms nurodyta suma yra 680 000 Eur/metus, vadinasi Tarybos finansavimas brangins visą atliekų tvarkymo sistemą tokia pačia dalimi, kurią galiausiai turės padengti gyventojai ir verslo subjektai, todėl savivaldybės nesutinka su šia Projekto nuostata. Siūlome Tarybos išlaikymui skirti lėšas iš mokesčio už aplinkos teršimą.	Neatsižvelgta. Pasiūlymas nepagrįstas. Atsižvelgiant į Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo tikslą bei Tarybai numatytas funkcijas, tokios išlaidos negali būti skiriamos išlaikyti Tarybą. Įsigaliojus naujai Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo redakcijai, šiuo metu patobulinta aplinkosauginių mokesčių sistema siekiant efektyvesnio „teršėjas moka“ ir gamintojo atsakomybės principų įgyvendinimo, ekonominių priemonių pagalba mažinti oro ir vandens taršą, pagerinti gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduočių vykdymą. Pasirinktas toks Tarybos finansavimo mechanizmas atsižvelgiant ir į kitų rinkos dalyvių mokamų įmokų metodiką bei dydžius: geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklos pajamų – 0,3 procento ²² , elektros energijos perdavimo ir skirstymo pajamų – 0,5 procento ²³ , gamtinių dujų skystinimo (pakartotinio dujinimo), perdavimo ir skirstymo veiklų pajamų – 1,37 procento ²⁴).
	Projektas papildytas 30(2) str. 4 dalimi, kurioje numatyta, kad Tarybos kompetencijoje yra regioninių kainų savivaldybėms paskirstymo funkcija. Tarybai	Neatsižvelgta. Taryba, tvirtindama regioninę kainą, įvertins projektą, kurį rengs regioniniai atliekų tvarkymo centrai. Šis projektas bus derinamas su savivaldybėmis. Taryba paskirstys

²² Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1 papunktis.

²³ Energetikos įstatymo 8 straipsnio 18 dalies 1 papunktis.

²⁴ Ten pat.

		<p>taip pat suteikiama teisė numatyti šio paskirstymo principus. Toks reglamentavimas visiškai eliminuoja savivaldybių savarankiskumą, atsižvelgiant į savivaldybių specifiką susitarti dėl regioninių kainų paskirstymo. Taip pat nesant įstatyme nustatytų konkrečių principų, Taryba galės nustatyti net ir mokėjamą visiems vienoda kaina. Tai iš esmės griaua Atliekų sistemos kūrimo pradžioje Aplinkos ministerijos duotą pažadą savivaldybėms, kad mažų sąvartynų uždarymas kiekvienoje savivaldybėje ir savivaldybių dalyvavimas regioninėje sistemoje nesukels papildomų finansinių išlaidų dėl nutolinimo nuo sąvartyno, kadangi jis bus išlyginamas taikant solidarumo principą.</p>	<p>regioninę kainą vadovaudamasi kriterijais: pagal savivaldybės teritorijoje gyvenančių atliekų turėtojų, juridinių asmenų skaičių, susidarantį komunalinių atliekų kiekį, komunalinių atliekų rūšių tvarkymo būtinąsias sąnaudas. Sąlygos dėl solidarumo principo šiuo įstatymo projektu nėra keičiamas.</p>
		<p>Projekto 30(2) str. 10 dalyje nurodyta, kad savivaldybės taryba turi nustatyti naujus ar patvirtinti esamus rinkliavos dydžius per 2 mėn. Informuojame, kad Savivaldybės tarybos posėdžiai vyksta ne kiekvieną mėn. Siūlome numatyti bent 3 mėn. laikotarpį. Šioje dalyje taip pat numatyta, kad nepatvirtinus rinkliavos dydžių, skurtumą kompensuoja savivaldybės savo biudžeto sąskaita. Šiai nuostatai savivaldybės kategoriškai prieštarauja, nes pažeidžiamas principas „teršėjas moka“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Koreguotas terminas, per kurį savivaldybių tarybos turi nustatyti naujus ar patvirtinti esamus rinkliavos dydžius.</p> <p>Atliekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“ reiškia, kad atliekų <u>tvarkymo</u> išlaidas turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ar importuotojas²⁵. Ši nuostata susijusi su savivaldybėms numatytų funkcijų nevykdymu, t. y. Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) vietinių rinkliavų nustatymo funkcijos²⁶ bei numatyto vietos savivaldos principo (atsakingumo savivaldybės bendruomenei²⁷).</p>
		<p>Projekto 30(9) str. 2 dalyje numatyta skirti</p>	<p>Neatsižvelgta. 30(9) str. 2 dalyje numatyta</p>

²⁵ Atliekų tvarkymo įstatymo 32 straipsnio 1 dalis.

²⁶ Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 2 dalis.

²⁷ Ten pat, 4 straipsnio 5 dalis.

	<p>savivaldybės baudas, jei tvirtinant rinkliavą nebus neatsižvelgta į Tarybos patvirtintą regioninę kainą. Tačiau jau Projekto 30(2) str. 10 dalyje numatyta, kad skiriamą Savivaldybės mokės iš savo biudžeto, vadinasi savivaldybės galės būti baudžiamos 2 kartus.</p>	<p>sankcija – poveikio ar kontrolės priemonė. Minėjame straipsnyje sankcija taikoma, jei nustato naują rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį neatsižvelgus į Tarybos patvirtintą regioninę kainą. 30(2) str. 10 dalyje numatyta, kad jeigu savivaldybės taryba per šioje dalyje nurodytą terminą nenustato naujų arba nepatvirtina esamų rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžių, skirtumą atliekų turėtojams kompensuoja savivaldybės savivaldybių biudžeto sąskaita.</p>
	<p>Projekto 35(2) straipsnyje, yra nustatomos sankcijos (baudos) už nustatytus pažeidimus. Pabrėžtina, kad sankcijos (baudos) yra neadekvačios nurodytiems pažeidimams ir jų mastui, bet ir nepagrįstai didelės (nuo 3000 Eur iki 30 000 eur)! Taip pat sankcija, kai savivaldybės baus už sutarčių nepasirašymą su gamintojų-importuotojų organizacijomis. Savivaldybės neturi nei finansinių, nei juridinių svertų priversti Organizaciją pasirašyti sutartis, ko pasekoje dar ir bus nubaustos. Bet kurio atveju faktiškai šių baudų mokėjimas bus papildoma našta atliekų turėtojams, nes visos tiek RATC, tiek savivaldybės pajamos už atliekų tvarkymą — tai atliekų turėtojų sumokėti pinigai. Savivaldybėms neaišku, kaip bus traktuojami tokie pažeidimai, kaip „komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo neužtikrinimas“, „reikalavimo užtikrinti antirinių žaliavų rūšiavimo galimybę ir priemones visiems atliekų turėtojams neįvykdymas“ ir kt. - kaip</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Įstatymo projekto 35² straipsnio 2 dalyje reglamentuojama, kad savivaldybėms skirtos baudos neįskačiuojamos į regioninės kainos, rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, dydį. Visos užduotys ir jų įgyvendinimo priemonės pateiktos Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane. Pavyzdžiui: teikti visiems atliekų turėtojams viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą, atitinkančią minimalius kokybės reikalavimus, kuriuos nustato Aplinkos ministerija²⁸.</p>

²⁸ Valstybinio atliekų tvarkymo plano 25.5.3 papunktis.

		pvz., sugedus mašinai pagal grafiką neaptarnauta kažkiek gyventojų; naujai atsikrausčiusio, ir apie tai nepranešusio gyventojų, neaprūpinimas konteineriu; gyventojų, kažkada atsisakiusio konteinerio skundas, ar kt.? Kaip matyti, šis Projekto straipsnis yra neišbaigtas ir gali būti įvairiai interpretuojamas.	
--	--	--	--

* Teikiant pastabas nurodyti punktai gali neatitikti patikslintame ir pakartotinai siunčiamame derinti Įstatymo projekte dėstomų punktų numeracijos.